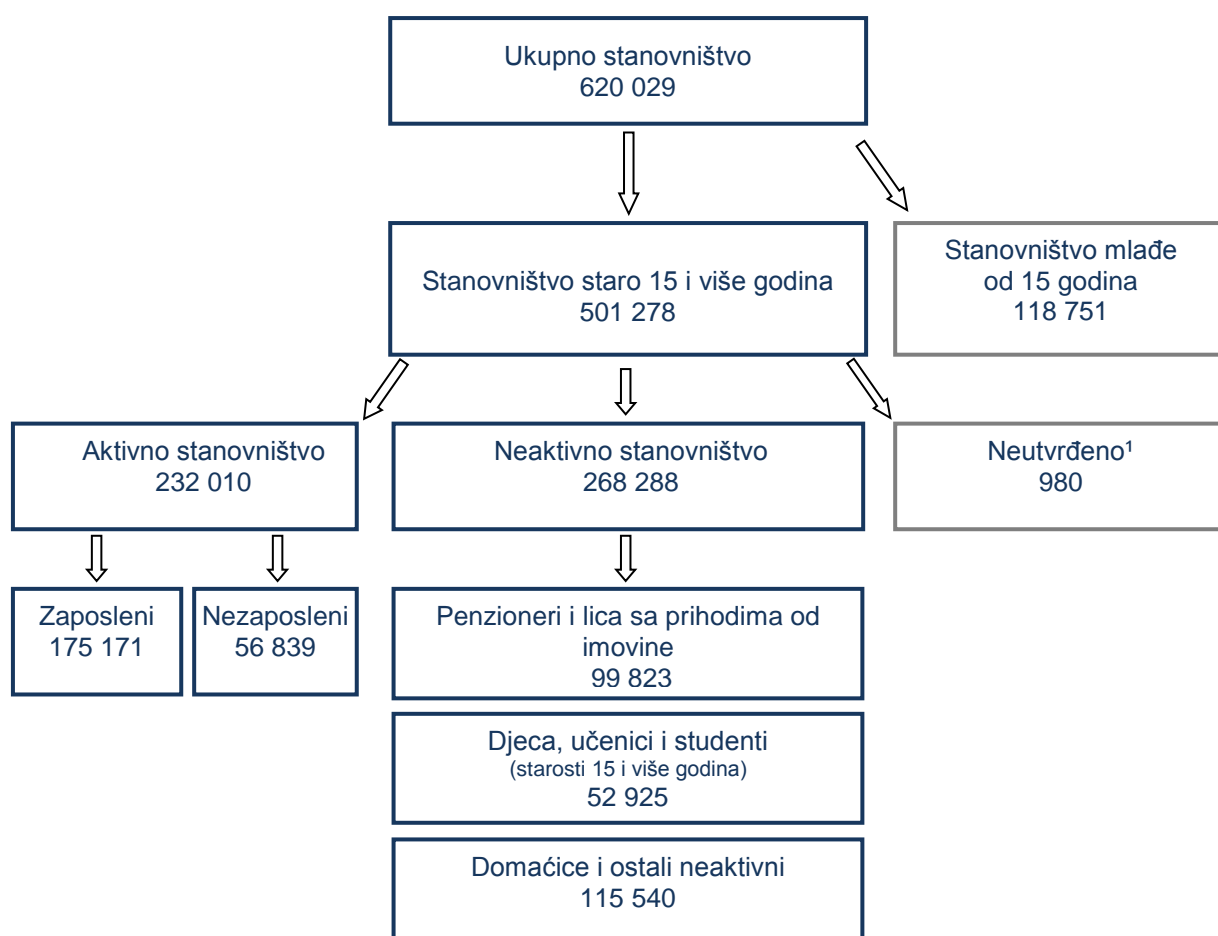

Stanovništvo prema aktivnosti u Crnoj Gori

Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Crnoj Gori 2011. godine

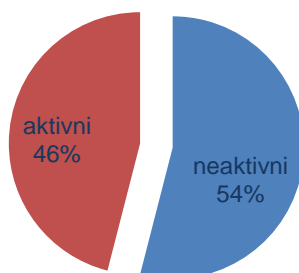
Popisom stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine prikupljali su se podaci koji se odnose na ekonomsku aktivnost lica i to na onu aktivnost koju je lice obavljalo u periodu od 25. do 31. marta 2011. godine tj. sedmicu koja je prethodila popisu. Odgovor se prikupljao za lica starosti 15 godina i više na bazi izjave.

Struktura stanovništva Crne Gore prema ekonomskoj aktivnosti

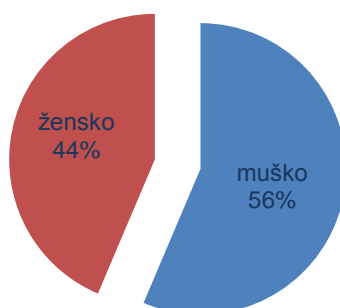
¹ Lica kod kojih nije bilo moguće odrediti ekonomsku aktivnost

Koliko stanovnika je aktivno?

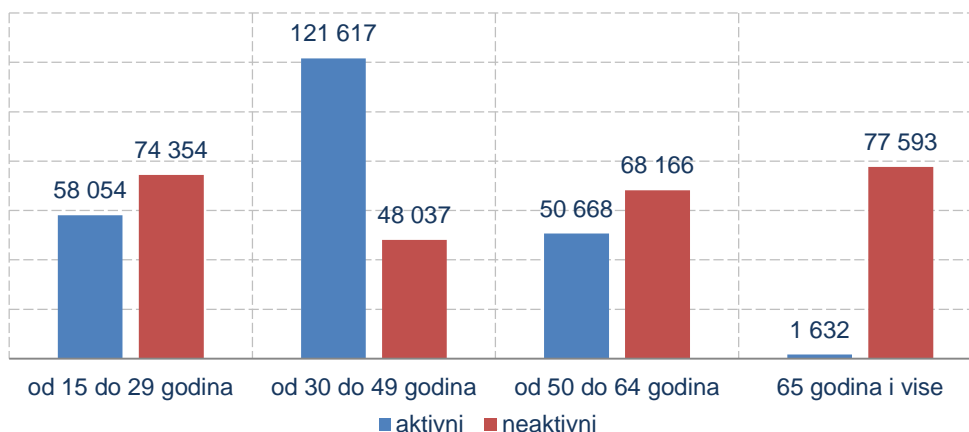
- U Crnoj Gori 232 010 stanovnika je aktivno, što je 46% od ukupnog broja stanovnika starosti 15 i više godina;
- neaktivnog stanovništva ima 268 288, što je 54% od ukupnog broja stanovnika starosti 15 i više godina;
- aktivnost nije utvrđena kod 980 lica, što je manje od 1%.

Jesu li aktivnije žene ili muškarci?

- u Crnoj Gori ekonomski je aktivno 130 839 muškaraca, a to je 56% aktivnog stanovništva;
- 44% ili 101 171 je ekonomski aktivnih žena.

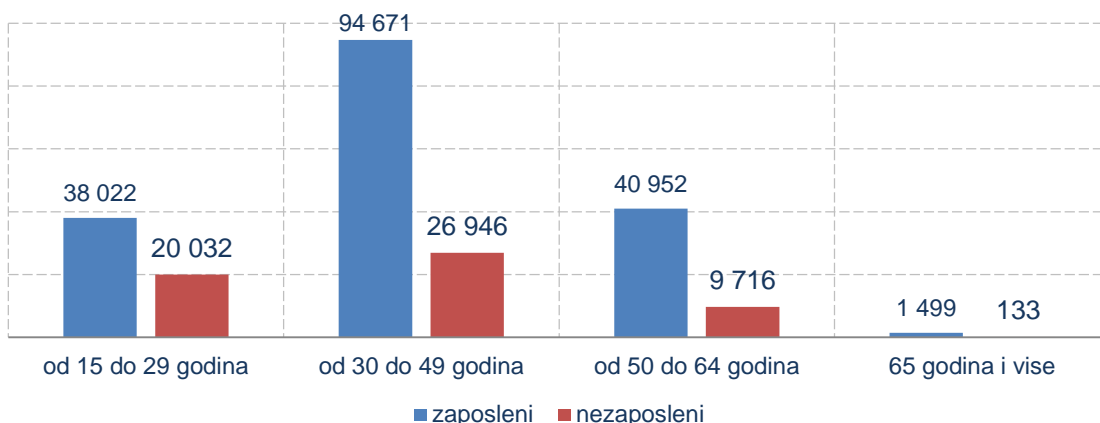
Kakva je starosna struktura aktivnih lica, a kakva neaktivnih?¹

- u starosnoj grupi od 30 do 49 godina najveći je procenat aktivnih lica i to 72%;
- starosna grupa od 15 do 29 godina, obuhvata veliki broj đaka i studenata koji su po pravilu neaktivni, pa je ovdje zabilježen procenat od svega 44% aktivnih lica;
- slična raspodjela je i kod lica starosti 50 do 64 godine;
- populaciju stariju od 65 godina čine većinom penzioneri, pa je tako stopa neaktivnosti 98%.

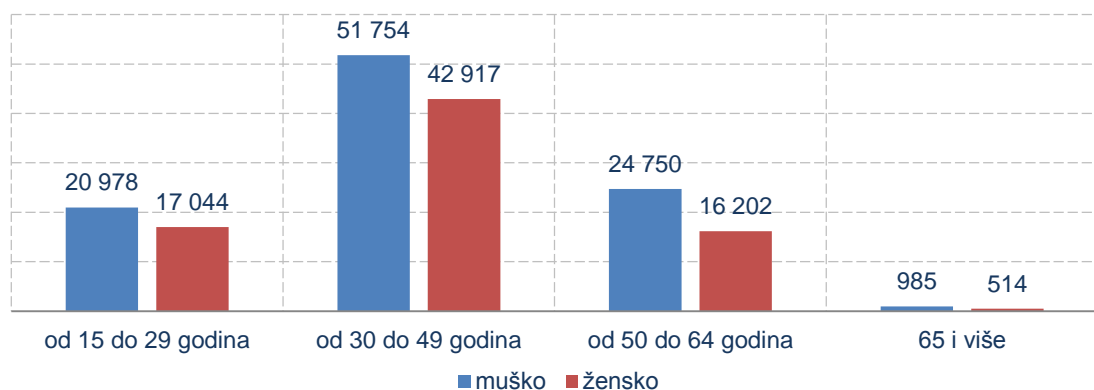
¹ Lica kod kojih nije utvrđena starost u popisu nijesu obuhvaćena grafikonom

Koliko je zaposlenih i nezaposlenih u Crnoj Gori?²

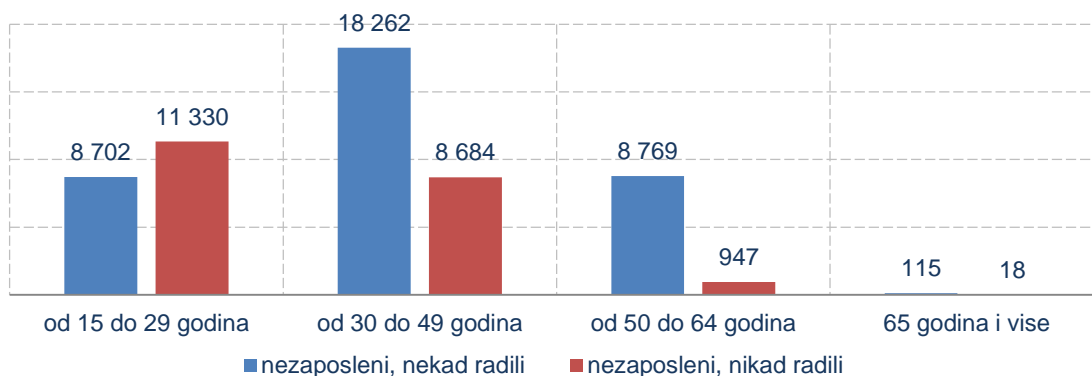
- starosnoj grupi od 30 do 49 godina najveći je broj zaposlenih lica i to 94 671.

Kakva je polna i starosna struktura zaposlenih?²

- polna struktura zaposlenih je potpuno ista kao i polna struktura aktivnih lica. Od ukupnog broja zaposlenih 76 688 ili 44% su žene, i 98 483 ili 56% su muškarci.
- u svim dobnim grupama u polnoj strukturi većinu zaposlenih čine muškarci, i to 55% za dobne grupe do 49 godina, odnosno 66% za dobne grupe preko 65 godina starosti.

Koliko je nezaposlenih nekad radilo?²

- kod nezaposlenih lica starosti 15 do 29 godina veći je broj onih koji nikad ranije nijesu radili, što je očekivano s obzirom da ovu dobnu grupu čine lica koja su tek završila školovanje.

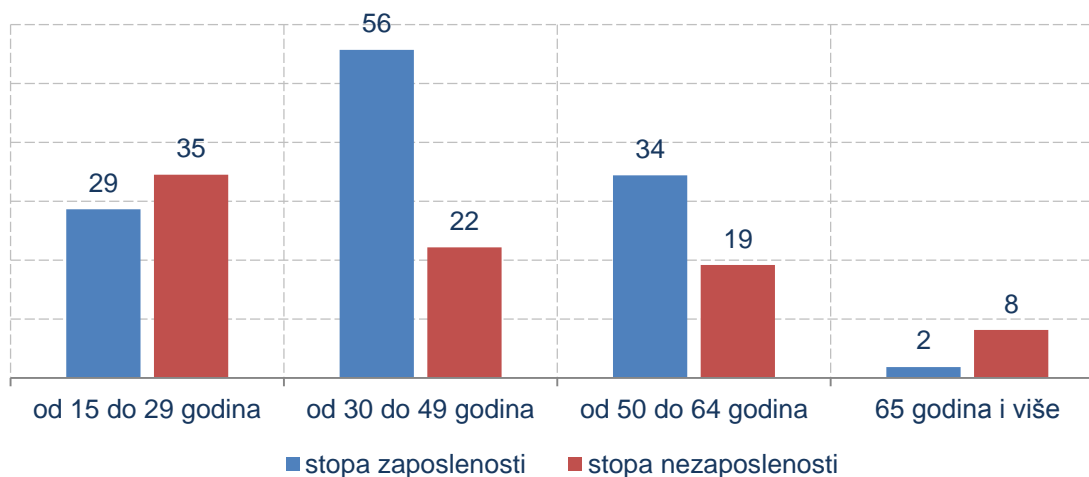
² Lica kod kojih nije utvrđena starost u popisu nijesu obuhvaćena grafikonom

Najvažnije stope ekonomske aktivnosti stanovništva u Crnoj Gori, Popis 2011

	%
Stopa zaposlenosti	34,9
Stopa nezaposlenosti	24,5
Stopa aktivnosti	46,3

- Pri korišćenju podataka o najvažnijim stopama, potrebno je voditi računa o uporedivosti podataka sa drugim izvorima na temu ekonomske aktivnosti. Tako su ovdje prikazani podaci u potpunosti uporedivi sa Anketom o radnoj snazi u smislu korišćenih definicija. Treba istaći da se ovim postigla potpuna međunarodna uporedivost podataka kao i usklađenost sa svim relevantnim regulativama. Period na koji se odnose podaci popisa je od 25. do 31. marta 2011. godine, tj. sedmica koja je prethodila popisu, dok se podaci Ankete o radnoj snazi odnose na kontinuirano praćenje ekonomske aktivnosti stanovništva tokom jednog kvartala;
- Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina, a prema popisu stanovništva iznosi 34,9%;
- Stopa nezaposlenosti predstavlja procenat nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih i iznosi 24,5%;
- Stopa aktivnosti je 46,3% i predstavlja procenat aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

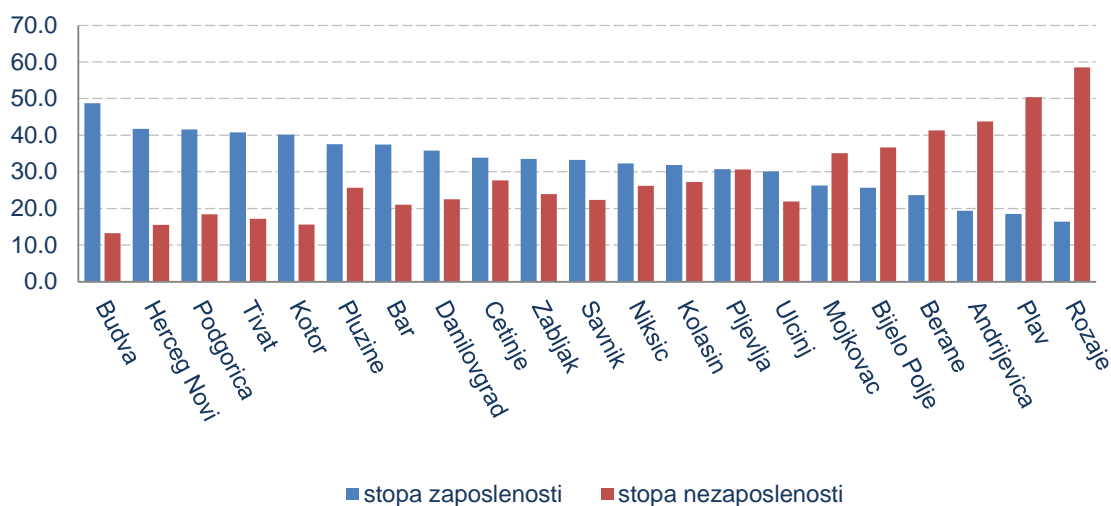
Stope zaposlenosti i nezaposlenosti po starosti²

- stopa zaposlenosti najveća je u dobnoj grupi od 30 do 49 godina starosti, tj. 56% aktivnog stanovništva te starosti je zaposleno;
- stopa nezaposlenosti sa povećanjem starosti opada, i u starosnoj grupi od 50 do 64 godine iznosi 19%;

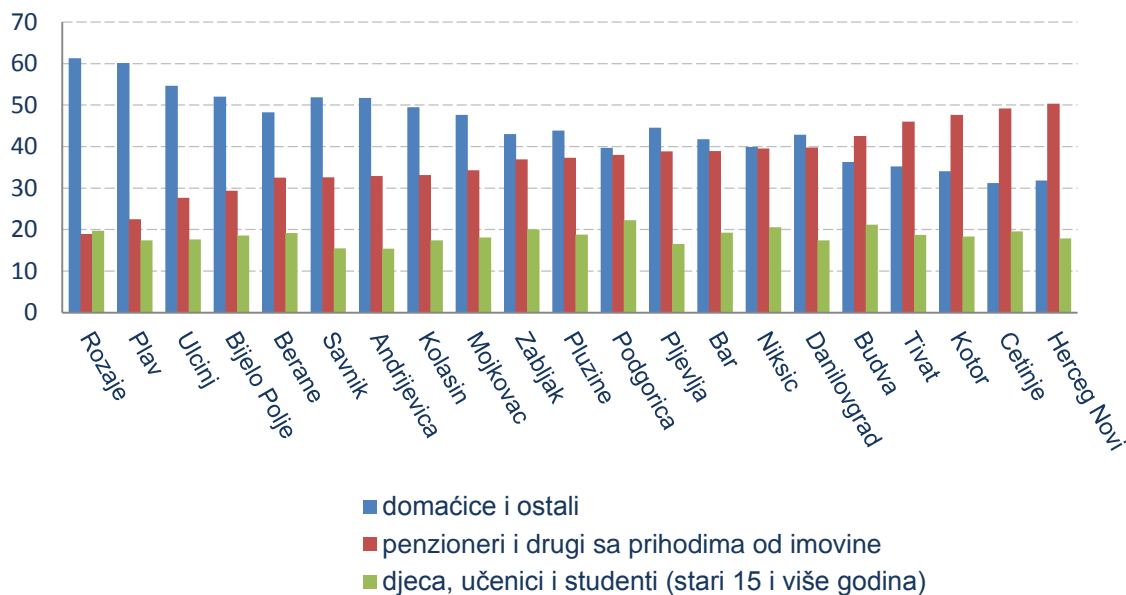
² Lica kod kojih nije utvrđena starost u popisu nijesu obuhvaćena grafikonom

Stope zaposlenosti i nezaposlenosti po opštinama²

- najveća stopa zaposlenosti je u Budvi 49%, Herceg Novom i Podgorici 42%, dok je najmanja u Rožajama 16%, Plavu i Andrijevici 19%.

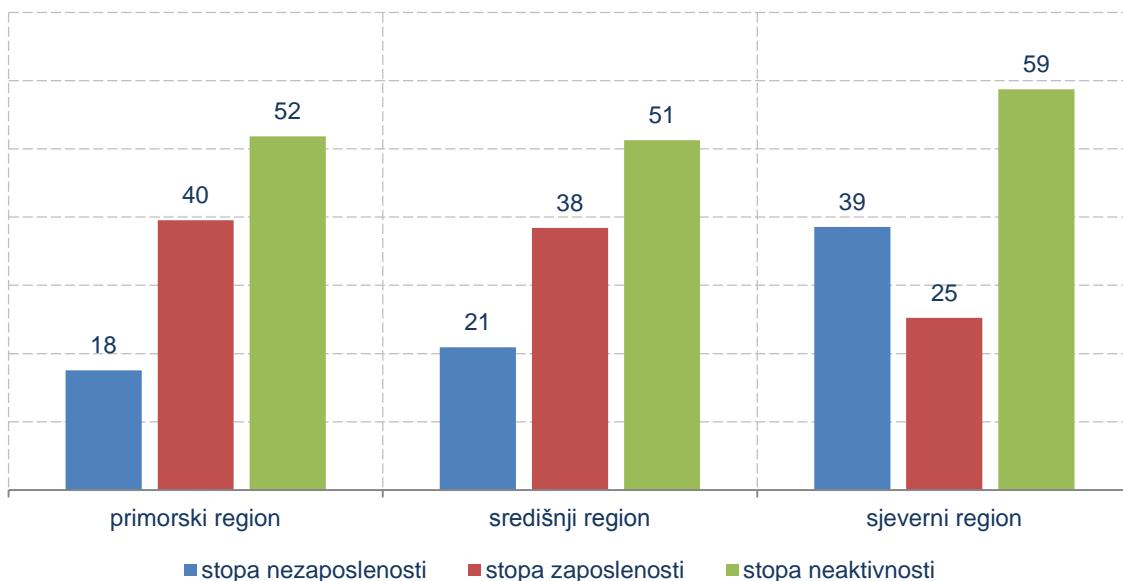
Kakva je struktura neaktivnog stanovništva po opštinama?²

- domaćice i ostali neaktivni najveće učešće u ukupnom broju neaktivnih imaju u Rožajama, Plavu i Ulcinju, i istovremeno najmanje učešće penzionera i ostalih sa prihodima od imovine;
- veće učešće penzionera i ostalih sa prihodima od domaćica i ostalih neaktivnih je zabilježeno u opštinama Herceg Novi, Cetinje, Kotor, Tivat i Budva;
- kod učešća studenata po opštinama nijesu zabilježene bitnije varijacije.

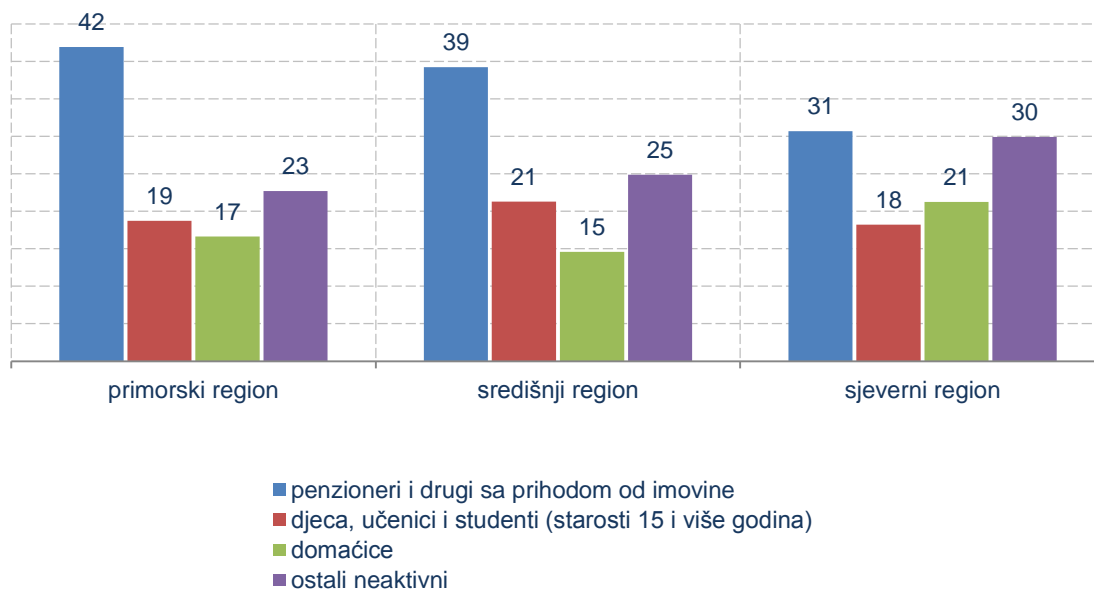
²Lica kod kojih nije utvrđena starost u popisu nijesu obuhvaćena grafikonom

Najvažnije stope ekonomske aktivnosti stanovništva po regionima²

- u primorskom regionu je najveća stopa zaposlenosti i iznosi 40%, dok je stopa nezaposlenosti od 18% najniža u odnosu na ostale regione;
- Za razliku od primorskog u sjevernom regionu je najniža stopa zaposlenosti od 25% i najveća stopa nezaposlenosti od 39%

Kakva je struktura neaktivnih po regionima?²

- u svim regionima u neaktivnom stanovništvu najveće učešće imaju penzioneri. Najniže su u sjevernom regionu 31%, a najveće u primorskom 42%.

²Lica kod kojih nije utvrđena starost u popisu nijesu obuhvaćena grafikonom

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

U Crnoj Gori, u periodu od 1. do 15. aprila 2011. godine, sproveden je Popis stanovništva, domaćinstava i stanova (u daljem tekstu: popis).

Popis je sproveden prema stanju na dan 31. mart 2011. godine u 24:00 časa, što se smatra referentnim momentom popisa. Neposredno po završetku popisa, izvršena je kontrola kvaliteta popisa, na reprezentativnom uzorku popisnih krugova, radi ocjenjivanja obuhvata i kvaliteta podataka prikupljenih popisom. Prvi rezultati kontrole ukazuju na potpun obuhvat jedinica popisa.

Popis se sproveo na tradicionalan način, metodom intervjua, koristeći princip od vrata do vrata. Intervju sa ispitanicima su obavili popisivači.

Popis koji se prema međunarodnim preporukama sprovodi svakih deset godina, proces je prikupljanja, obrade i objavljivanja demografskih, ekonomskih, obrazovnih, migracionih, etničko kulturoloških i socijalnih podataka koji se odnose na stanovništvo zemlje u određeno vrijeme. Takođe, popisom se dobijaju podaci o broju domaćinstava i stanova kao i o njihovim karakteristikama.

Priprema, organizacija i sprovođenje popisa zasniva se na načelima: relevantnosti, nepristrasnosti, pouzdanosti, transparentnosti, blagovremenosti, profesionalne nezavisnosti, racionalnosti, konzistentnosti, javnosti, statističke povjerljivosti i upotrebe ličnih podataka isključivo za statističke svrhe.

Popis je sproveden u skladu sa Zakonom o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2011. godini ("Sl. list Crne Gore", br. 41/10, 44/10, 75/10) i Metodologijom za pripremu, organizaciju i sprovođenje popisa (u daljem tekstu: Metodologija). Metodologija je u potpunosti usklađena sa međunarodnim standardima kojima se utvrđuju zajednička pravila u prikupljanju podataka o stanovništvu, od kojih su za Popis 2011 najvažnija:

Preporuke Konferencije evropskih statističara za Popise stanovništva i stanovanja 2010. godine, a pripremljene u saradnji sa Ekonomskom komisijom UN-a za Evropu i Statističkom kancelarijom Evropske unije – EUROSTAT-om;

- Regulativa 763/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta Evropske unije o popisima stanovništva i stanovanja, kao i Regulativa 1201/2009 koja implementira Regulativu 763/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta Evropske unije o popisima stanovništva i stanovanja u pogledu tehničkih specifikacija obilježja i njihova raščlanjivanja.

Jedinice popisa su stanovništvo, domaćinstva i stanovi.

Stanovništvo

Popisom su obuhvaćeni državljani Crne Gore, državljani Crne Gore i strani državljani, strani državljani i lica bez državljanstva, koja imaju prebivalište (stalno ili privremeno) u Crnoj Gori, bez obzira da li se u vrijeme popisa nalaze u Crnoj Gori ili u inostranstvu, bez obzira da li u vrijeme popisa posjeduju lična identifikaciona dokumenta i bez obzira da li žive u stanu, drugim objektima ili na javnim površinama.

Stanovništvo predstavljaju lica sa uobičajenim mjestom boravka u Crnoj Gori. Uobičajeno mjesto boravka predstavlja mjesto gdje lice uobičajeno provodi dan, bez obzira na privremenu odsutnost iz razloga rekreacije, odmora, posjete prijatelja ili rođaka, poslovne odsutnosti, kao i odsutnosti usljed medicinskog tretmana ili religijskog hodočašća, kao i mjesto u kome lice boravi neprekidno, najmanje od 1. aprila 2010. godine ili je stiglo u to mjesto kasnije, ali ima namjeru da ostane tu najmanje jednu godinu.

Metodologija je pripremljena tako da je osigurano da svako lice ima samo jedno uobičajeno mjesto boravka. U međunarodnom kontekstu ovo je važno kako bi se izbjeglo da lica budu uključena u ukupan broj stanovnika u više zemalja, ili da ne budu nigdje uključena. Upravo osnovni cilj popisa jeste da se utvrdi tačan broj lica koja žive i koriste infrastrukturu nekog geografskog područja.

Uporedivost podataka o broju stanovnika iz Popisa 2011. godine i ranijih popisa nije potpuna zbog primjene međunarodnih preporuka za odgovarajuće runde popisa. Ovdje se prvenstveno misli na namjeru, u definiciji uobičajenog mjesta boravka koja nije bila svojstvena ranijim metodologijama popisa.

Stanovništvo prema ekonomskoj aktivnosti

Popisom stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine prikupljali su se podaci koji se odnose na ekonomsku aktivnost lica i to na onu aktivnost koju je lice obavljalo u periodu od 25. do 31. marta 2011. godine tj. nedjelja pred popis. Odgovor se prikupljao od lica starih 15 godina i više, na bazi izjave.

Pod pojmom **zaposleni** u popisu se podrazumjevaju lica koja u nedjelji pred popis (25-31. mart 2011 godine):

- su obavljala bilo kakav redovan ili uobičajen rad za platu/profit (u gotovini, robi ili uslugama) makar jedan sat ili su obavljali bilo kakav neplaćeni posao (u preduzeću, profesionalnoj praksi ili poljoprivrednoj farmi, koja je u vlasništvu bilo kojeg člana njegove porodice), ili
- nijesu radila (zbog bolesti, godišnjeg odmora, državnih i vjerskih praznika, obrazovanja, obuke, porodijskog odsustva, smanjene proizvodnje i druge privremene nemogućnosti za rad), ali imaju posao na koji će se vratiti.

Pod pojmom **nezaposleni** u popisu se podrazumjeva lice koja:

- koja u nedjelji pred popis (25-31. mart 2011 godine) nijesu radila, ali su tokom marta 2011.godine (četiri nedjelje pred popis) aktivno tražili posao i spremni da započnu da rade u toku naredne dvije nedjelje.

Aktivno stanovništvo čine sva zaposlena i nezaposlena lica stara 15 i više godina.

Neaktivno stanovništvo su sva lica stara 15 i više godina koja nijesu svrstana u aktivno stanovništvo.

Stopa aktivnosti predstavlja procenat aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

Stopa nezaposlenosti predstavlja procenat nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih.

*Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
20000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814*

*Saopštenje pripremile:
Biljana SEKULOVIĆ i Snežana REMIKOVIĆ
Tel. +382-20-230-969;
biljana.sekulovic@monstat.org ili snezana.remikovic@monstat.org*